

[Carl P. Jensen.]

overfor skoler og alderdomshjem for ikke at tale om forsvarrets bygge- og anlægsarbejder.

Da næsten 60—70 pct. af bygge- og anlægsarbejder udbydes i offentlig licitation, som er underkastet den forhåndsregulering, kooperationen hverken kan eller vil være med til, vil man forstå, at der ad denne vej er en meget stor mulighed for at fordyre byggeriet ganske voldsomt. Denne fremgangsmåde vil kooperationen ikke være med til, og derfor skal den boykottes. På denne baggrund har man den dristighed at besvære sig over ubillig konkurrence fra kooperationen. Det forekommer mig at være et stift stykke, når man her taler om fri konkurrence i liberalismens hellige navn. Hvori består denne fri konkurrence? Den består deri, at man skal lade sig baste og binde og skal tage mere for sit arbejde, end man selv anser for rimeligt. Jeg forstår meget vel den jyske entreprenør, der under disse forhold har erklæret sig villig til at overtage en hvilken som helst entreprisetrakt for 10 pct. under, hvad den lyder på, og som den er godkendt af boligministeriet; han vil tilmed gøre det ubeset. Jeg tror, denne entreprenør har gjort de samme erfaringer som priskontrolrådet, der i et notat af 29. november 1954 erklærer, at licitationsreglernes begrænsning af priskonkurrencen har fordyret byggeriet med 10 pct.; man skønner tilmed, at denne procent ligger noget højere ved forhåndsregulering end ved adgang til udskydning.

Jeg sagde før, at den årlige investering ved bygge- og anlægsarbejder andrager mellem 3 og 3½ milliard kr. Jeg stiller det spørgsmål, om ikke den stærke konkurrencebegrænsning, der fordyrer dette arbejde med mindst 10 pct., burde give lidt at tænke over. Tallet på de 10 pct. er altså ikke min opfindelse; det er et sagkyndigt skøn, afgivet af priskontrolrådet, og det er et skøn, der utvivlsomt ligger meget stærkt i underkanten.

Jeg har nok set, at „Berlingske Tidende“ i dag taler om, at denne debat skal afsluttes med en dagsorden, og hvad dertil hører. Ærlig talt, jeg tror, man har gjort håndværket en bjørnetjeneste ved at trække denne sag frem i lyset og rode op i det spind af misbrug af licitationsordningen, der

utvivlsomt medfører den fra flere sider påståede fordyrelse af byggeriet. Man hemmer initiativet, man bremser op for den virkelig frie konkurrence, hvor folk med dristigt initiativ kan spille ud.

Jeg vil gerne for mit vedkommende have lov til at udtale min taknemlighed overfor de ærede forespørgere, fordi denne forespørgsel har givet anledning til at gøre offentligheden opmærksom på alle disse problemer.

Anker Lau: I denne debat drejer det sig efter min mening ikke om at tage stilling for eller imod en licitationsordning; der kunne meget vel siges en hel del både til forsvar for en licitationsordning i almindelighed og også for at undvære den. Men vi har en licitationsordning, og så gælder det om indenfor rammerne af den ordning, som i sin tid er vedtaget enstemmigt af en kommission, og som myndighederne har fastlagt, at tilvejebringe ligestilling. Det kan ikke bestrides, at sagen om licitationen i Slagelse har vakt en pinlig opmærksomhed langt udenfor Slagelse by og har underbygget den følelse af utryghed, som erhvervslivet ofte har overfor visse tendenser til favorisering af bestemte erhvervsformer. Det er jo ikke det eneste sted, man sporer en sådan tendens, den spores mange andre steder, fra byggeriet over skattevæsenet og mælkeмонополет, taxaerne og alt dette, og den er man utryg overfor. Derfor vil det være rigtigt, at denne debat finder sted på grundlag af et eksempel som det, der her foreligger.

Anledningen til, at spørgsmålet nu rejses, er den sag, som ordføreren for forespørgerne, det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, har belyst. Jeg behøver jo ikke at gå dybere ind i denne sags mange detaljer. Jeg er enig i, at her synes at foreligge et endog særdeles klart eksempel på, hvorledes man ved en noget anstrengt fortolkning af en tidligere kommissionsbetænkning kommer til et resultat, som denne kommission efter min mening ikke kan have tilsigtet.

Bygherren, i dette tilfælde Danske Statsbaner, er jo fuldkommen frit stillet med hensyn til at underskrive den såkaldte licitationserklæring, som iøvrigt er udarbejdet af prisdirektoratet og tiltrådt af alle interesserede organisationer, også Bygge-